

Läheisneuvonpito (Family Group Conference)

Kasvun tuki -luokitus: Interventio ilman vaikuttavuusnäyttöä

Intervention kohderyhmä:

Lapsiperheet

Intervention tavoite:

Läheisneuvonpidon tavoite on vahvistaa lastensuojelussa lapsen ja perheen osallisuutta, lapsen läheisverkostoja ja vaikuttaa myönteisesti lapsen hyvinvointiin. Läheisneuvonpidolla vahvistetaan lapsi- ja perhelähtöisyyttä lastensuojeluprosessissa.

Intervention kuvaus:

Läheisneuvonpito on Suomessa lastensuojelussa käytetty strukturoitu interventio lapsiperheille, jota voidaan käyttää eri vaiheissa lastensuojeluprosessia eri-ikäisille lapsille. Läheisneuvonpidon teoreettinen viitekehys on voimavarakeskeisessä ongelmanratkaisuteoriassa ja ratkaisukeskeisessä terapiassa. Taustalla vaikuttavat lisäksi dialogisuus, restoratiivisen sosiaalityön periaate (Frost ym. 2012) ja lapsen tieto (Heino 2005). Läheisneuvonpito on asiakkaalle vapaaehtoinen. Läheisneuvonpitoon osallistuvat asiakasperheen lisäksi puolueeton Läheisneuvonpidon koollekutsuja, sosiaalityöntekijä sekä lapsen asiaan liittyvä läheisverkosto. Lapsella on Läheisneuvonpidossa avustaja. Interventio etenee valmisteluvaiheesta Läheisneuvonpitoon, jossa sovitaan yhteydenpidosta, tiedonannosta ja suunnitelmasta lapsen asiassa. Suunnitelmaa ja sen toteutumista seurataan ja arvioidaan. Intervention kesto vaihtelee lapsen asian mukaan alle vuodesta muutamaan vuoteen. Interventiota on käytetty myös nuorten rikoksenteekijöiden asioissa, huoltoriidoissa ja kehitysvamma-, mielenterveys- ja vanhustenpalveluissa.

Intervention saatavuus Suomessa:

Interventiota toteuttavat toimijat järjestävät Läheisneuvonpidon koulutusta, eikä koulutukseen osallistumiselle ole asetettu kriteerejä. Koulutusten sisältö ja rakenne ovat vaihdelleet kouluttajakohtaisesti. Koulutusten saatavuudesta ja määrästä ei ole tarkkaa tietoa. Läheisneuvonpito on kehitetty Uudessa-Seelannissa lakisääteiseksi toimintamalliksi huostaanottotilanteissa ja nuoren rikoksenteekijän asiassa. Suomessa Läheisneuvonpitoa on kehitetty Stakesin monitoimijaprojektissa ja interventiota käytetään lastensuojelussa. Läheisneuvonpidon kansallisesta saatavuudesta ja implementoinnista ei ole tarkkaa tietoa.

Intervention tutkimus- ja vaikuttavuusnäyttö:

Interventiosta on kohtalainen tutkimusnäyttö muun muassa kansainvälisestä meta-analyysistä (Dijkstra ym. 2016), kahdesta RCT-tutkimuksesta (Asscher ym. 2014; Hollingshead ym. 2017), prospektiivisestä kvasikokeellisesta tutkimuksesta (Sundell & Vinnerljung 2004) sekä laadullisista tutkimuksista. Läheisneuvonpidosta ei ole tutkimuserustaista vaikuttavuusnäyttöä.

Kirjallisuus:

Asscher, J., Dijkstram S., Stams G., Decovic, M. & Creemers, H. (2014). Family group conferencing in youth care: characteristics of the decision making model, implementation and effectiveness of the Family Group (FG) plans. BMC Public Health, 14, 154.

Dijkstra, S., Creemers, H., Asscher, J., Decovic, M. & Stams, G. (2016). The effectiveness of family group conferencing in youth care: A meta-analysis. Child Abuse & Neglect, 62, 100–110.

Frost, N. Abram, F. & Burgess, H. (2012). Family group conferences: context, process and ways forward. Child and Family Social Work, 19, 480–490.

Heino, T. (2005). Lapsen tieto – sen paikka tutkimuksessa ja käytännössä. Teoksessa Hänninen, S. & Karjalainen, J. & Lahti, T. (toim.): Toinen tieto - kirjoituksia huono-osaisuuden tunnistamisesta. Stakes.

Hollingshead, D. M., Corwin, T. W., Maher E. J., Merkel-Holguina, L., Allan, H. & Fluke, J. (2017). Effectiveness of family group conferencing in preventing repeat referrals to child protective services and out-of-home placements. *Child Abuse & Neglect*, 69, 285–294.

Sundell, K. & Vinnerljung, B. (2004). Outcomes of family group conferencing in Sweden: A 3-year follow-up. *Child Abuse Neglect*, 28, 267–287.